

IAK-vragen internetconsultatie wetsvoorstel handhaving platform-to-business verordening

Wat is de aanleiding?

In juli 2020 is de Europese platform-to-business verordening in werking getreden. De verordening legt verschillende transparantievereisten op aan online platforms in hun relatie met ondernemers die goederen of diensten via platforms aanbieden. De verordening verplicht lidstaten verder te zorgen voor adequate handhaving, maar laat lidstaten vrij in de wijze waarop dit gebeurt. Dit kan bijvoorbeeld via privaatrechtelijke handhaving via de rechter of publiekrechtelijke handhaving via een toezichthouder. Nederland heeft in eerste instantie geen gebruik gemaakt van de mogelijkheid een specifieke handhaver van de verordening aan te wijzen. Dit betekent dat de verordening wordt gehandhaafd door de rechter, zoals gebruikelijk in het contractrecht. Met dit wetsvoorstel krijgt de Autoriteit Consument en Markt (ACM) de bevoegdheid om de verordening te handhaven.

Wie zijn betrokken?

Het wetsvoorstel raakt platforms en ondernemers die platforms gebruiken om hun producten of diensten aan te bieden. Met het wetsvoorstel krijgt de ACM de bevoegdheid de verordening te handhaven. Dit betreft een nieuwe taak voor de ACM. De ACM is bij de totstandkoming van het wetsvoorstel betrokken.

Wat is het probleem?

In platformmarkten is privaatrechtelijke geschilbeslechting of handhaving via de rechter niet altijd effectief. Dit omdat platforms snel groot kunnen worden. Hierdoor kunnen ondernemers afhankelijk raken van deze platforms. Risico is dat ondernemers dan minder snel naar het platform zelf of naar de rechter gaan bij een geschil. Bij platforms kunnen daarnaast structurele problemen spelen, die alle ondernemers op een platform treffen.

Wat is het doel?

Doel van het voorstel is om specifiek voor platformmarkten een aanvullende laagdrempelige mogelijkheid te creëren om een geschil met een platform aan te kaarten. Een melding bij de ACM kan een minder hoge drempel zijn dan het aankaarten van een geschil bij een platform zelf of bij de rechter. Een uitspraak van een toezichthouder kan verder voorkomen dat ondernemers individueel naar het platform of externe bemiddelaar moeten met hun geschil.

Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

Platforms worden een steeds belangrijker kanaal voor ondernemers om hun producten of diensten aan te bieden. De P2B-verordening beschermt ondernemers wanneer ze zaken doen met platform. Het is belangrijk dat ondernemers overtredingen van de verordening door platforms effectief kunnen aankaarten. De verordening zelf biedt hier al mogelijkheden voor. Om handhaving van de verordening nog effectiever te maken, heeft het meerwaarde om de ACM de mogelijkheid te geven de verordening te handhaven.

Wat is het beste instrument?

Om de ACM de mogelijkheid te geven de verordening te handhaven, is een wettelijke bevoegdheid nodig. Het betreft namelijk een nieuwe taak voor de ACM. Handhaving door de ACM sluit aan bij de andere taken die de ACM heeft, zoals het mededingingstoezicht. De ACM zal kijken naar overtredingen die de collectieve belangen van ondernemers raken. De ACM krijgt geen bevoegdheid om individuele geschillen op te lossen. Dit sluit aan bij hoe de ACM nu toezicht houdt op het consumentenrecht.

Wat zijn de gevolgen?

De mogelijkheid om een melding bij de ACM over de naleving van de P2B-verordening door een platform te doen, kan voor ondernemers een aanvullende en laagdrempelige mogelijkheid vormen om actie te ondernemen tegen een vermeende niet-naleving van de P2B-verordening door een platform. Bovendien kan de ACM, of uiteindelijk de bestuursrechter, duidelijkheid geven over de

uitleg van de bepalingen van de verordening. Dit kan voor een ondernemer de noodzaak wegnemen om zelf een geschil aan te kaarten, met de bijkomende kosten daarvan. Verder kan ook leiden tot betere naleving van de verordening door platforms, waardoor ondernemers nog beter beschermd worden als ze zaken doen met platforms. Het wetsvoorstel zal dan ook positieve effecten voor ondernemers hebben.

Dit wetsvoorstel betekent dat platforms zijn onderworpen aan toezicht door de ACM op de naleving van de verordening en handhaving op het moment dat er sprake is van een overtreding van de verordening die leidt tot schade aan de collectieve belangen van ondernemers. Dit zal leiden tot toezichtlasten bij deze platforms, dat wil zeggen de kosten die bedrijven maken om de wettelijke toezichthouder te informeren over de eigen organisatie. Daar staat tegenover dat het toezicht en handhaving door de ACM kan leiden tot minder nalevingskosten van de verordening, bijvoorbeeld omdat de ACM, of uiteindelijk de bestuursrechter, duidelijkheid geeft over de uitleg van de bepalingen van de verordening. Of omdat er minder gevallen een beroep zal worden gedaan op de klachtprocedures, buitengerechtelijke geschillenbeslechting of de civiele rechter bij een conflict tussen een ondernemer en een platform over de naleving van de verordening.

Verder bevat het wetsvoorstel een nieuwe taak voor de ACM. Hier zal naar verwachting extra capaciteit voor nodig zijn.